Нохчийн литература
3-г1а класс

«ИЧЧАРХО АБУХЬАЬЖА ИДРИСОВ» Х. ОШАЕВ

Хьехархо МБОУ «СОШ№91»
Бекаева Зульфия С.

ДЕ БЕРКАТЕ ДОГ1ИЙЛА !

Мотиваций.

- Школехь бека горгали:
- - Самавала,Сайд-1али,
- Хьалаг1атта, школе гlyo,
- Т1аьхьавуьсуш лаьтта хьо.
- Хьан нийсархой д1абахна,
- Ца воьдуш хьо ц!ахь висна,
- Бераш доьлуш хир ду хьох,
- Висна, бохуш, вижна чохь.
- Школехь бека горгали:
- Самавала, Сайд-1али,
- Хьоьга кхойкху йишхаьлла,
- Х1унда вац хьо т1ах-аьлла?

Мотт шарбар.

- *Хьархочо пхьор дохьу, пхьеро пхьалг1ахь пхьег1аш йо.*

Хьехьархочун къамел :

- «Дешархо декхарийлахь ву оьзда, г1иллакхе, тешаме, цхьана а тайпа ямартло йоцуш, шен накъосташца а, нахаца а догц1ена, хьанал хила. Баккхийчеран сийдар, харц цалер, нахана шега дало диканиг дар - иза х1ора дешархочун а декхар ду»

Х. Ошаев **(1898 – 1977)**

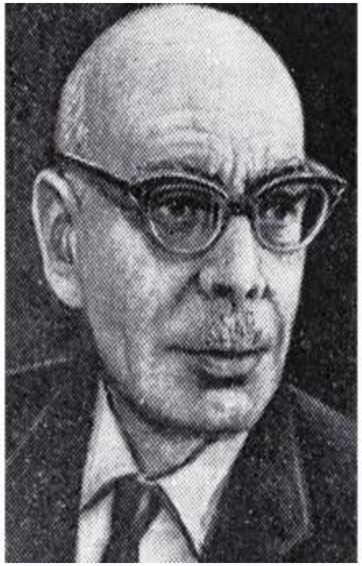

- Ошаев Халидан 1920 шеран июнь-сентябрь беттанашкахь язйина баллада. Прозехь язйина а йолуш, цӀен, кӀайн бӀаьхойх лаьцна произведении хилла иза. ХӀеттахьехь цунна зорбатоьхна Соьлжа-ГӀалахь арадолуш хиллачу «Нефтерабочий» я «Красный труд» газета тӀехь. Яздархочо ша билгал ма-даккхара, советан Ӏедал тӀедеанчул тӀаьхьа нохчийн литературехь язйина дуьххьарлера произведени ю иза. (Туркаев Х. «Жажда неутоленная». 2007). Цу тайпана, XX бӀешеран нохчийн литература йоллалучу юьххехь язйина Ошаев Халида шен дуьххьарлера произведенеш. Иза нохчийн йозанан литература йолийнчеран хьалхарчу могӀаршкахь ву. Прозехь, драматургехь, публицистикехь йоккхачу эвсараллица болх бина яздархочо. Кхолларараллин таронаш яккхий йолуш яздархо вара Ошаев Халид.

1алашо йовзийтар.

Вина 1918Вина 1918 шеран 17 майхьВина 1918 шеран 17 майхь БердакIелехьВина 1918 шеран 17 майхь БердакIелехь ахархон доьзуллехь. Чекхъяккхира юьхьанцара школа. «Советан Росси» колхозехь жаlу болх бира цо. 1939Вина 1918 шеран 17 майхь БердакIелехь ахархон доьзуллехь. Чекхъяккхира юьхьанцара школа. «Советан Росси» колхозехь жаlу болх бира цо. 1939 шарахь ЦIен эскаре дIакхайкхира. Иза вара Балтикайистехь йолу 125-гIа гIашлойн дивизехь. Цо Iамира пулемётчикан говзалла. Даймехкан тIом дIа ма болабелла дуьйна цун юкъехь дакъа лоцуш вара. 1941Даймехкан тIом дIа ма болабелла дуьйна цун юкъехь дакъа лоцуш вара. 1941 шеран июлехь цуьнан дивизи яра дуьхьало яш ПсковДаймехкан

Рефлекси.

- -Муьлха произведени йийшира вай?
- -Мила ву цуьнан автор?
- -Х1ун керланиг хии шуна вайн турпалхойн?

Ц1ахь бан болх балар.

- Шера д1адеша
- Х. Ошаевн «Иччархо Абухьаьжа Идрисов»   ц1е йолчу дийцаран 1-ра дакъа.

Баркалла!